

КОНСПЕКТ
ПО ДИСЦИПЛИНАТА “ФИЛОСОФИЯ”
за студенти от специалност “Право”

1. Що е философия. Понятия за философия. Философските светогледи. Възникване и обособяване на философията.
2. Философски школи и направления. Философските подходи. Значение на философията.
3. Онтология. Философски смисъл на проблема за битието. Възникване и развитие на онтологическата проблематика във философията.
4. Категории на битието. Единично и общо. Свойство и отношение. Причинност, необходимост и случайност. Закон. Възможно и невъзможно.
5. Материя и съзнание. Философски интерпретации на материя и съзнание. Идеализъм и материализъм. Варианти на материализма. Гледни точки за връзката между душа и тяло.
6. Гносеология. Познанието като предмет на философски анализ. Дефиниции за познание. Познателният процес.
7. Проблемът за истината. Теории за истината. Релативизъм. Критерии за истинност.
8. Ежедневно и научно познание. Рационализъм и ирационализъм. Рационализъм и емпиризъм. Разсъдък и сетивност. Априорно познание. Скептицизъм.
9. Типични представители на рационализма и емпиризма в Античността и Новото време. Съвременни измерения на проблема.
10. Антропология. Човекът като философски проблем. Категории на философската антропология. Основни антропологични отношения.
11. Човешкото битие в света. Проблемът за свободата на волята. Индивид и личност. Проблеми на човешкото съществуване - живот и смърт, общуване и самота, отчуждение, др. Съвременни философски теории за човека.
12. Човекът и човешката дейност. Бизнесът като човешка дейност – философски аспекти. Човекът като икономически агент. Философски проблеми на икономическото поведение. Потребности и интереси на човека и обществото. Икономическите цели. Икономическите права.
13. Аксиология. Какво е ценност. Видове ценности. Ролята на ценностите за човека и за обществото. Факти, ценности, норми. Ценностният подход към света и социалните явления.
14. Социална философия. Философия на историята. Историцизъм и антиисторицизъм. Причинност и закономерност в обществото. Историческият процес. Възможна ли е метафизика на историята. Различни подходи във философията на историята. Проблемът за източника на историческото развитие. Цел и смисъл на историята.
15. Съвременни философски възгледи за историческия процес.

16. Философският подход в анализа на обществото. Философски визии за структурата на обществото. Сфери на обществения живот. Структура и функциониране на обществените подсистеми.
17. Политическа философия. Отвореното общество. Обществото пред глобалните проблеми.
18. Съвременни философски теории за тенденциите на общественото развитие
19. Философски въпроси на икономиката. Мястото на икономическата сфера при функционирането на обществото. Значение на философския анализ за икономиката. Ролята на ценностите за икономиката. Ценностният подход към икономическата среда. Основни ценности и принципи. Проблемът за социалната справедливост.
20. Философия на морала. Общи въпроси на морала. Същност на морала. Структура на морала и неговото действие в обществото. Връзката между социалните факти и моралните норми. Морален избор, свобода и отговорност. Цел и средства в морала.
21. Етическите теории. Предмет и възникване на етиката. Специфика на етическите теории. Етическите категории, норми и принципи.
22. Основни етически подходи. Консеквентни етически теории – хедонизъм, евидемонизъм, утилитаризъм. Деонтологични етически теории – Категорически императив, Златно правило на морала.
23. Философия на науката. Особености на научното познание и неговото развитие. Мястото на науката в съвременния свят. Проблемът за метода. Индуктивизъм и дедуктивизъм. Опит за синтетично решение на проблема. Верификация и фалшификация. Наука и псевдонаука.
24. Философия на религията. Вярa и разум. Религия и наука. Възможности и традиции за рационално обосноваване съществуването на бога. Антропоморфизъм и мистицизъм. Религиозният морал. Проблемът за произхода на злото.